Дзвінскі ўзгорак

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №1 (70)
СТУДЗЕНЬ 2018 ГОДА

ПАМЯЦЬ ЖЫВЕ

АКТЫВІСТЫ ВЯРНУЛІ КРЫЖ НА МЕСЦА

Крыж пастаўлены ахвярам нацызму зрушылі працаўнікі ЖКГ Віцебскага раёну.

Зьнікненьне крыжа ў памяць расстраляных ваеннапалонных, партызанаў і мірных грамадзянаў узрушыла жыхароў вёскі Бараўляны, што ў Віцебскім раёне. Старэйшына вёскі Юлія Ісачанка пачала шукаць тых, хто спрычыніўся да дэмантажу памятнага знаку. Высьветлілася: крыж зьнялі рабочыя ЖКГ Віцебскага раёну падчас выдаленьня зь мясцовых могілак вялікіх дрэваў.

Аднак вярнуць знак памяці на сваё месца за два тыдні супрацоўнікі ЖКГ так і не парупіліся. Затое прадстаўнікі грамадзкай ініцыятывы «Хайсы» адгукнуліся адразу і разам з жыхарам вёскі 29 сьнежня, на другі дзень, як стала вядома пра здарэньне, нанова паставілі крыж там, дзе ён адстаяў ужо два гады.

Хрысьціянскі сымбаль, які ўжо пасьпеў добра прыжыцца ў сьвядомасьці вяскоўцаў, быў усталяваны сябрамі грамадзкай ініцыятывы «Хайсы» ў сьнежні 2015 году ва ўшанаваньне памяці расстраляных акупантамі савецкіх грамадзянаў.

Здарэньне, на першы погляд, можа падацца нязначным, і яго, мабыць, можна патлумачыць нядбаласьцю выканаўцаў. Але ў зьвязку з агульным стаўленьнем уладаў Віцебскага раёну да дзейнасьці грамадзкай ініцыятывы «Хайсы» зробленае ЖКГ успрымаецца зусім у іншым сьвятле. \

На пачатку сьнежня з зачыну кіраўніцы аддзелу ЖКГ Віцебскага раёну Кацярыны Воінавай, якая дакумэнтальна зафіксавала факт парушэньня кіраўніком ініцыятывы Янам Дзяржаўцавым артыкулу 23.43 КаАП (парушэньне правілаў пахаваньня), распачаўся адміністрацыйны працэс. У выніку 20 сьнежня раённы суд аштрафаваў Дзяржаўцава на 115 беларускіх рублёў. Актывіста, дзякуючы якому шырокая грамадзкасьць даведалася пра тры месцы пахаваньняў рэпрэсаваных у ваколіцах Віцебску і месца пахаваньне савецкіх грамадзянаў за часамі вайны ля могілак у вёсцы Бараўляны, аддзячылі немалым штрафам.

Мы папрасілі пракамэнтаваць спадара Дзяржаўцава выпадак з дэмантажом:

— Пазыцыю постсавецкай улады, якая ня хоча прызнаваць знойдзеныя ля Хайсоў парэшткі пахаваньнямі грамадзянаў, рэпрэсаваных за часамі Сталіна, не зразумее ніводзін нармальны чалавек. Але ж выпадак з дэмантажом крыжа яшчэ больш кампрамэтуе тутэйшую ўладу, бо, выходзіць, для яе настолькі ж неістотнай зьяўляецца памяць пратых, хто склаў свае галовы за вызваленьне Бацькаўшчыны ад захопнікаў. За столькі гадоў яны не парупіліся пра тое, каб былі праведзеныя неабходныя раскопкі і пастаўлены хаця б невялікі абэліск. Мясцовыя жыхаркі Лідзія Сухадольская і Пелагея Мамонава, сьведкі тых падзеяў, распавядалі, што за часамі акупацы тут было не адно пахаваньне, а цераз дарогу ў мясцовым возеры немцы нават тапілі габрэяў. Падаецца, уладам абыякавае мінулае і людзі, забітыя як камуністамі, так і фашыстамі. Мы ж ня робім розьніцы паміж ахвярамі двух таталітарных рэжымаў і паказваем гэта сваімі ўчынкамі. Спадзяюся, час расставіць усё на свае месцы.

Нагадаем нашым чытачам, што 21 сьнежня, на другі дзень пасьля адміністрацыйнага пакараньня, якое атрымаў Ян Дзяржаўцаў, ініцыятыва «Хайсы» стала ляўрэатам дзявятай прэміі «Чэмпіёны грамадзянскай супольнасьці» ў намінацыі «Новая ініцыятыва». Гэткім чынам, у адрозьненьне ад мясцовых уладаў Асамблея няўрадавых дэмакратычных арганізацыяў, якая заснавала прэмію, заўважыла і годна ацаніла дзейнасьць грамадзкай ініцыятывы і яе кіраўніка.

Ян Сведка

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

КАРЬЕРЫ «ДОЛОМИТА» ПОДТОПЛЯЕТ

Власти пока не смогли до конца года установить истинные причины затопления карьера «Гралево» ОАО «Доломит» в поселке Руба в Витебском районе. Местные жители опасаются, что затягивание решения вопроса может привести к тому, что предприятие закроется, а около 800 человек останутся без работы.

Еще до официального запуска ГЭС стала поступать информация о затоплении карьера «Гралево» предприятия «Доломит». В качестве основной причины назывался ввод ГЭС на Западной Двине. Ранее считали, что после строительства гидроэлектростанции воды в карьере прибавится не более чем на 4%, что не катастрофично для предприятия-переработчика доломита. Но цифры на бумаге оказались в 10 раз ниже показателей, которые стали фиксировать в этом году.

Недавно в редакцию написали пользователи портала, которые обеспокоены сложившей ситуацией на «Гралево». По их информации, якобы «почти вся» вырабатываемая Витебской ГЭС электроэнергия идет на работу насосов по откачке воды из карьера «Доломита». При этом насосы в связи с повышенной нагрузкой периодически выходят из строя. А это чревато тем, что затопит производственный карьер и градообразующее предприятие полностью остановится. В этом читатели обвиняют китайских подрядчиков, которые строили ГЭС, и «Витебскэнерго», которое контролировало объект.

В «Витебскэнерго» заявили, что вопрос водопритока в карьер «Гралево» рассматривался до начала строительства Витебской ГЭС в различных научных исследованиях. В работах приводились разные причины этого явления, в том числе постоянное увеличение водоприемной чаши карьера; количество атмосферных осадков; уровень подземных вод; проведение взрывных работ ОАО «Доломит».

Как отметили в «Витебскэнерго», на уровне правительства приняты комплексные решения, позволяющие минимизировать последствия увеличения водопритока в карьер в периодосенне-весеннегополоводья 2018 года. В частности, поручено разработать проектно-сметную документацию по строительству дополнительной нитки самотечного водоотводящего водовода и напорного трубопровода с установкой двух дополнительных насосов в существующей насосной станции, для увеличения ее производительности при откачке воды. Заказчиком строительства станет предприятие «Доломит», которое уже заключило договор с «Белгипроводхозом» на проектирование этого технического решения.

TUT.BY

МЯСЦОВАЯ КАМПАНІЯ

ВЫБАРЫ-ДУРЫБАРЫ

Раённыя адміністрацыі Віцебску завяршылі фармаваньне складаў участковых камісій дэпутатаў гарадзкога Савету дэпутатаў дваццаць восьмага скліканьня. Неўзабаве камісіі пачнуць працаваць, а зарэгістраваныя кандыдаты ў дэпутаты зоймуцца агітацыяй.

На прыкладзе Адміністрацыі Кастрычніцкага раёну разгледзім працэдуру фармаваньня ўчастковых выбарчых камісій (УВК), на якіх ляжыць асноўны цяжар арганізацыі галасаваньня і падліку галасоў выбарцаў.

На самым пачатку паседжаньня старшыня Адміністрацыі Кастрычніцкага раёну Віцебску Сяргей Сташэўскі забараніў прысутным зьдзяйсьняць аўдыё-, відэа- і фотаздымкі. Гэтая забарона тычылася і журналістаў. Тым самым працэс фармаваньня камісій быў адразу пазбаўлены адкрытасьці і галоснасьці.

Чальцы выканкаму Адміністрацыі, што прысутнічалі на паседжаньні, адмовіліся ад публічнага абмеркаваньня кожнага кандыдата ў сябры УВК. Матывавалі адмовутым, што ўсе кандыдатуры былі абмеркаваныя напярэдадні ў кулуарах.

Партыйныя актывісты не ўвайшлі ў склады УВК

На паседжаньні было сфармавана 62 ўчастковыя камісіі, у склад якіх увайшло 824 чалавека. Прычым на безальтэрнатыўнай аснове было сфарамавана 38 УВК, што складае 61% ад агульнай колькасьці камісій.

Адзначым, што 28 камісій можна аднесьці да непрацаздольных, бо ў іх будзе працаваць цотная колькасьць сябраў. То бок у спрэчных сытуацыях гэтыя камісіі, падзеленыя пароўну, ня змогуць прыняць рашэньне.

Апазыцыйныя кандыдаты ад Аб'яднанай грамадзянскай партыі (8 чалавек), Рэспубліканскай партыі левых "Справядлівы сьвет" (5 чалавек) і партыі БНФ (1 чалавек), што прэтэндавалі стаць сябрамі УВК, не былі ўключаныя ва ўчастковыя камісіі.

Прычыны іх неўключэньня прадстаўнікі ўлады не патлумачылі.

Таму, прыкладам, паўстае пытаньне, чым кіраваліся чальцы адміністрацыі, калі ў склад УВК №21 уключылі сябру грамадзкай арганізацыі "Беларускі фондміру" Алену Гарохаву і не ўключылі ў тую самую камісію прафэсійнага палітыка і неадназовага сябру выбаркамаў усіх узроўняў – кіраўніка абласной арганізацыі Рэспубліканскай партыі левых "Справядлівы сьвет" Мікалая Селівашку? Прычым, калі б іх абодвух уключылі ў згаданую камісію, то, паводле дзеючага выбарчага заканадаўства, у ёй заставалася б яшчэ два вакантных месца.

Вынікі фармаваньня УВК засмуцілі незалежных назіральнікаў

Яшчэ пытаньне: дзеля якой жа міфічнай эканоміі бюджэтных сродкаў не былі ўключаныя ў камісіі пазасталыя – усяго 39 чалавек! – кандыдаты, якія хацелі і маглі працаваць у гэтай палітычнай кампаніі. Як той казаў, капейку зьбераглі – рубель згубілі. На мой погляд, варта было б заахвочваць палітычную ініцыятыву грамадзян, а не губіць яе ў самым зародку.

Больш за тое, рашэньне не ўключаць партыйных актывістаў у склады УВК

(працяг на стар. 2)

МЯСЦОВАЯ КАМПАНІЯ

(пачатак на стар. 1)
супярэчыць элементарнай лёгіцы. У любой краіне выбары ёсьць легітымным спосабам барацьбы за ўладу, у якой удзельнічаюць спэцыяльна для гэтага і створаныя палітычныя партыі.І калі партыі выключаюцца з гэтага працэсу, то гэта шкодзіць разьвіцьцю ўсёй палітычнай сыстэмы дзяржавы.

Такім чынам, спосаб і вынікі фармаваньня ўчастковых выбарчых камісій у чарговы раз засмуцілі прадстаўнікоў апазыцыйных партый і незалежных назіральнікаў. У прадстаўнікоў улады была магчымасьць прадэманстраваць грамадзтву жаданьне і імкненьне да правядзеньня адкрытых і галосных выбараў дэпутатаў у мясцовыя прадстаўнічыя органы. Аднак яны ня здолелі і не захацелі гэтай самай магчымасьцю скарыстацца, бо сфармавалі ўчастковыя камісіі па старых, ніяк не дэмакратычных, лякалах.

Ян Сведка

ЭКАЛОГІЯ

ФЕКАЛІІ ЦЯКУЦЬ У ВОЗЕРА

Рыба вымірае, ракі зніклі, і нікому справы няма да праблемаў экалогіі ў в. Заронава.

Вёска Заронава, што 7 гадоў таму атрымала пачэсны статус аграгарадка, можа пахваліцца сваім этнаграфічным музеем, таямнічымі каменнымі крыжамі, што нібыта растуць з зямлі, і цудоўным аднайменным возерам, куды на адпачынак і рыбалку прыязджаюць сотні, калі не тысячы турыстаў. Цяпер жа возера можа страціць сваю турыстычную прывабнасць.

Каналізацыйныя калодзежы перапоўненыя, станцыі ні душы.

А возера, дзякуючы свайму новаму прытоку заваёўвае ўжо і аграгарадскую прастору.

«Калодзеж напаўняецца, потым раней аўтаматычна ўключаліся помпы і з назапашвальніка ўся гэтая жыжа гналася ў ачышчальныя майстэрні», – тлумачыць на пальцах, як працуе станцыя перапампоўвання ў каналізацыі мясцовы жыхар. Але ўжо 10 гадоў, распавядаюць жыхары Заронава, каналізацыйныя адкіды цякуць проста ў раку.

«Прыёмнік поўны, цэнтральная каналізацыя напоўнілася і няма куды дзявацца – усе какешкі бягуць сюды ў раку. Кажуць, што матор згарэў. Можа, таму што няма гаспадара», – кажа мужчына.

Старшыня мясцовага сельсавету Раіса Ярошкіна – цяпер на бальнічным, яе супрацоўніца, што як і мясцовыя жыхары, пажадала застацца невядомай, заявіла, што выцёкі з каналізацыі спраўджвалі на таксічнасць і… парушэнняў не знайшлі. Мясцовыя ўзгадваюць нават некалькі праваранняў.

Заронаўцы просяць пра дапамогі.

«Рыба вымірае, ракі зніклі, нікому справы няма. Людзям жа немагчыма жыць, гэта ж нашая экалогія, нашая прырода, тут нашыя дзеці жывуць, унукі жыць будуць. Звяртаюся да вас, улады мясцовыя. Ну зрабіце штосьці», – кажа мясцовая актывістка Алена Янушкоўская.

А пакуль улады не бачаць парушэнняў у каналізацыйных сцёках, Заронаўцы п'юць надзвычай насычаную жалезам ваду і спадзяюцца, што рэшта зімы будзе такой жа бясснежнай, каб дарога канчаткова не распусцілася.

Усевалад Шлыкаў

НАША ЖЫЦЦЁ

ВЕРНИТЕ ГАРАЖ!

Житель Витебска, у которого незнакомый горожанин украл гараж в подарок зятю, более года не может вернуть свое имущество на место.

Несмотря на то, что на это есть соответствующее решение суда. Гараж раньше стоял на улице Петруся Бровки, а сейчас находится примерно в 10 км от областного центра — в агрогородке Новка. Чтобы его вернуть в город, нужны и деньги, и техника, которых у пожилого владельца нет. О новых обстоятельствах в нашумевшей гаражной истории TUT.BY рассказал потерпевший — пенсионер Станислав Захаров.

Напомним, эта история произошла осенью 2016 года. Металлический гараж находился возле дома № 32а на улице Петруся Бровки. 68-летний хозяин хранил там хозяйственные вещи и инструменты, но наведывался в постройку редко. Последний раз мужчина был там по своим делам в марте. А когда пришел в октябре, то увидел, что… гараж исчез.

Мужчина обратился в милицию. Через две недели нашли человека, которому приглянулся гараж. Им оказался 67-летний витебский рабочий. Он давно присмотрел эту постройку… в качестве подарка зятю. Ночью подъехал к гаражу, поставил на погрузчик и привез в Новку, где живет семья дочери. Оставил «презент» прямо под окнами пятиэтажки. И даже не перекрасил, чтобы отвести подозрение.

Зять и обрадовался, и удивился щедрому подарку тестя. Но долго радоваться не пришлось. Вскоре за тестем пришла милиция. Так зять узнал, что гараж краденый.

Владелец гаража и его похититель были не знакомы между собой.

В отношении тестя возбудили уголовное дело по факту кражи. Весной 2017 года его рассмотрел суд Первомайского района Витебска. Обвиняемый получил штраф — в размере 30 базовых величин (690 рублей, в прошлом году БВ составляла 23 рубля).

— А потерпевшего, то есть меня, из суда вынесли на носилках. Я инвалид второй группы. Мне стало плохо на судебном заседании, вызвали скорую. Поэтому даже не помню, как оглашалось решение — так себя плохо чувствовал, — вспоминает Станислав Захаров.

По его словам, его гараж суд оценил в 600 рублей.

— Но это смешная цена, — не согласен владелец. — На самом деле ущерб составил 2 или 2,5 тысячи рублей. В гараже же ведь еще хранилось имущество.

Но больше всего Захарова возмущает то, что он до сих пор не может вернуть гараж из Новки в Витебск:

— В решении суда написано: «Гараж вернуть владельцу». Но кто конкретно его должен вернуть: обвиняемый, его зять или сам потерпевший, — не уточняется. Из отдела принудительного исполнения мне звонят и говорят: приезжай в Новку и распишись, что ты получил назад свой гараж. Выходит, что я сам должен ехать в Новку, за свои деньги нанимать транспорт, кран, такелажников и увозить свой гараж, который не по моей воле переместился в другое место? А потом мне предлагают сумму этих затрат через суд предъявить похитителю. Но у него, насколько я знаю, нет денег. Где гарантия, что я верну свои затраты? К слову, гараж в Новке забетонировали. И выходит, что перевозка и демонтаж обойдутся мне в кругленькую сумму. Я считаю, что это издевательство!

TUT.BY

ЗЛАЧЫНСТВЫ

ОБВИНЯЕТСЯ В УБИЙСТВАХ

Житель Сенненского района обвиняется в совершении особо тяжких преступлений в Московской области.

Как сообщила БЕЛТА официальный представитель УСК по Витебской области Светлана Сахарова. По данным следствия, 23 февраля 2014 года между бригадами вальщиков леса из Беларуси, находившимися на заработках на территории Московской области, произошел конфликт.

В состоянии алкогольного опьянения четверо мужчин одной бригады избили троих знакомых из второй бригады. В результате нанесения множественных ударов руками, ногами, деревянной битой, стулом и другими предметами двое потерпевших скончались на месте происшествия, третьему оказана своевременная квалифицированная медицинская помощь.

Двое из нападавших были задержаны на следующий день после убийства и впоследствии осуждены к 18 годам лишения свободы в России. Двое других мужчин скрылись от полиции и вернулись в Беларусь, где в августе 2016 года один из них по месту жительства в Толочинском районе был убит.

В настоящее время ведется предварительное следствие в отношении последнего из четырех нападавших – 33-летнего жителя Сенненского района, которому предъявлено обвинение по ч. 1 ст. 14 и п.п.1, 15 ч.2 ст.139 УК РБ (покушение на убийство двух и более лиц, совершенное группой лиц), п.п. 1, 15 ч. 2 ст. 139 УК РБ (убийство двух лиц, совершенное группой лиц). Обвиняемый заключен под стражу. Расследование уголовного дела продолжается.

БЕЛТА

МЯСЦОВАЯ КАМПАНІЯ

АКТЫВІСТКА ІДЗЕ Ў ДЭПУТАТЫ

«Іду ў дэпутаты, каб вырашаць праблемы, якія гадамі не вырашаюць улады».

Прадстаўніца Беларускай хрысціянскай дэмакратыі жыхарка вёскі Суйкава Алена Янушкоўская, якая балатуецца ў Заронаўскі сельсавет і Віцебскі райсавет дэпутатаў, распавяла пра праблемы, з якімі яна сутыкнулася падчас збору подпісаў у сваю падтрымку:

«Падчас збору подпісаў так атрымалася, што разам з імі збіраліся і праблемы. Адна з іх вельмі красамоўная ў сённяшні час — Заронаўскае возера, яго стан. Я сама заядлая рыбачка, і гэта возера ведаю з усіх бакоў: з дзяцінства знаёмыя ўсе рыбныя мясціна, з дзяцінства памятаю смак судака, рака, ляшча, якіх лавіла на гэтым возеры. Быццам і невялікае, яно цягнецца даволі вузкай касой, ствараючы затокі, патаемныя петлі, выспы, якія так любяць аматары адзіноты, якія спрачаліся з бабрамі за месца.

Сёння я запрасіла сюды групу журналістаў, каб паказаць ім, ва што можа пераўтварыць Божае месца неахайны, бяздарны і безадказны і бязлітасны гаспадар, якому не баліць, якому ўсё роўна. А такія «гаспадары», на жаль, усё часцей сустракаюцца на шляху, асабліва зараз, калі я сапраўды адчула адказнасць за людзей, іх умовы жыцця, адказнасць за іх давер і дазвол вылучацца ў дэпутаты мясцовага савета. Заронаўскае возера ў небяспецы! У яго зліваюцца каналізацыйныя стокі са шматкватэрных дамоў Заронава.

У мінулым годзе Беларускае аб'яднанне паляўнічых і рыбаловаў зарыбляла возера. Які сэнс марнаваць на гэта сродкі, калі тут жа гэтую рыбу травяць самым няшчадным сродкам- уласным лайном? Калісьці тут была ачышчальная станцыя, але ў адсутнасць сапраўднага гаспадара яна разбурылася, стокавыя воды літаральна пад вокнамі бліжніх да возера дамоў, а дамы амаль на самым беразе, жоўтыя лужыны з камякамі фекалій... І ўсё гэта смуродзіць на ўсю акругу...

Як бы ні вырашыўся лёс кандыдацтва, Алена Янушкоўская не абяцае спакойнага жыцця чыноўнікам, бо да праблем яе роднага Суйкава дадаліся праблемы і Заронава, і Баршчоўкі, і Пестуніцы.

Таццяна Севярынец

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Дзвінскі Ўзгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі Ўзгорак".

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АДЗІНЫ ПАЛІТЫК

ПОЙДЕТ ЛИ ЛУКАШЕНКО НА ПЕРЕСТРОЙКУ?

Постиндустриальная экономика требует и нового человека, провоцирует изменения в политике, и это главный вызов для нынешней белорусской системы…

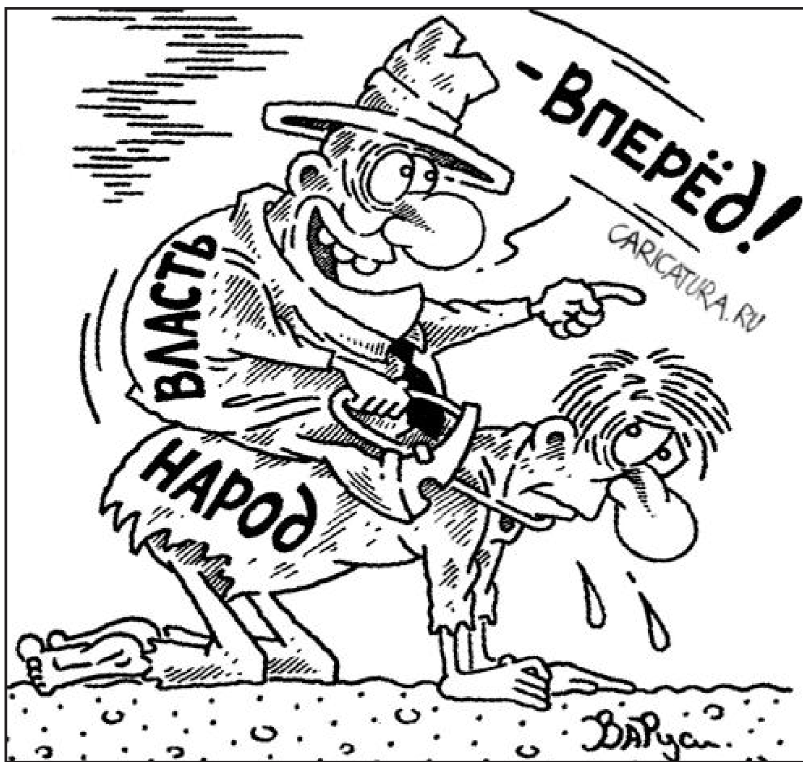

С 2018 годом Александр Лукашенко поздравил белорусов в несколько необычной для себя стилистике. Если в прежние годы президент твердил прежде всего о стабильности и достижениях белорусской модели, то на этот раз подчеркнул, что «главное отличие нашего времени — его стремительный бег. Идти шагом сегодня равносильно остановке, стоять — это отступать назад». Более того, глава государства обратился в первую очередь к молодежи: «…Дерзайте, творите! Для вас открыты все двери!.. За вами будущее страны!»

Подул ветер перемен?

Для сравнения: годом ранее, на рубеже 2017-го, молодежь в президентском обращении была лишь на третьем месте — после женщин (которых Лукашенко призвал рожать) и старшего поколения. И вообще тогда акцент был на том, что «сохранить Беларусь островком стабильности и спокойствия было непросто. Но мы это сделали».

Однако в конце прошлого года риторика официального лидера стала принципиально иной. Он раз за разом подчеркивал, что не хочет выглядеть ретроградом.

Но главное — не риторика. Лукашенко подписал ряд документов, призванных дать простор бизнесу и строительству IT-страны. Да, документы половинчатые, но предпринимательское лобби их приветствует, а уж иные бизнесмены-айтишники и вовсе до потолка прыгают.

Так что, и у нас подул ветер перемен? Способен ли бессменный белорусский президент, много лет козырявший своим консерватизмом, затеять нечто вроде перестройки а-ля Горбачев?

Постиндустриальный вызов для авторитарной системы

Перестройка у нас уже идет, но «очень интересно, по-белорусски», считает политолог Сергей Николюк. «Государственный сектор — эти 70% — как жил, так и живет, все объявленные перемены его не касаются. Но вместе с тем государство вынуждено вводить новые принципы (даже элементы английского права) для тех областей, которые не может само развивать, — это и Парк высоких технологий, и сотовая связь, и отдельные направления в финансовой сфере… Условие: только не вмешивайтесь в политику», — пояснил Николюк в комментарии для Naviny.by.

Он добавил: речь идет не только о высоких технологиях и программистах, параллельно отпускают на вольные хлеба часть «обычного» населения, особенно в регионах, где сильна безработица, — «занимайтесь ремеслом, пеките булочки и так далее (но если отравите людей — ответите)».

Мы, как и весь мир, движемся в сторону постиндустриальной экономики, однако ей требуется человек иного типа, с иными ценностями — человек, ориентированный на саморазвитие. Опыт Южной Кореи, Тайваня и ряда других стран показывает, что с переходом от индустриального общества к постиндустриальному возникает и потребность перехода от авторитаризма к демократии. И в этом кроется главный вызов для Лукашенко, считает Николюк…

Заложники «элегантных побед»

У Лукашенко к Михаилу Горбачеву сложное отношение. С одной стороны, белорусский президент козырял тем, что в бытность прогрессивным директором совхоза попал, мол, в фавор к генсеку ЦК КПСС и даже привлекался к разработке реформ.

С другой стороны, Лукашенко не раз заочно корил Горбачева за мягкотелость и развал страны. Из этих тирад следовало, что уж он, Лукашенко, такой мягкотелости не допустит.

И действительно, пока перемены в его исполнении выглядят намного осторожнее, чем в исполнении последнего советского генсека. Тот ведь с самого начала не только призвал к ускорению в экономике, но и объявил политику гласности, дал волю прессе. А затем пошел на гибридные (с использованием административного ресурса, но и с сильным элементом конкуренции) выборы на Съезд народных депутатов СССР.

В Беларуси медиасфера остается под жестким контролем, журналистов «Белсата» перманентно штрафуют, в декабре был заблокирован сайт «Белорусский партизан», келейно готовится новая редакция закона о СМИ, которая, как предполагается, сильнее зажмет интернет, соцсети.

Выборы в местные советы проходят вяло, скучно, по старым правилам. Лукашенко пока не пошел даже на косметические изменения избирательного законодательства, проект которых был разработан группой своих же людей во главе с председателем Центризбиркома Лидией Ермошиной…

Беларусь останется подмороженной

Лукашенко тоже опасается майданов, и прошлогодние «дармоедские» протесты эту опаску лишь усилили. В условиях исчерпанности «белорусской модели» невозможно обеспечить приличный рост доходов электората (кажется, до пресловутой тысячи рублей среднего заработка в прошлом году так и не дотянули). Более того, приходится урезать блага социального государства — поднимать коммуналку, стоимость проезда в транспорте, брать с населения все больше денег за медицину и образование.

В итоге пропагандистские мифы рассыпались, имидж «государства для народа» и его лидера потускнел. После разгрома НИСЭПИ в 2016 году мы уже не узнаём каждый квартал электоральный рейтинг президента. Но можно предположить, что закрытые опросы на этот счет его не радуют.

Во всяком случае, поздравляя электорат с 2018 годом, Лукашенко выглядел мрачно.

В общем, параллели с горбачевской перестройкой, частью которой было раскрепощение СМИ, общественной активности, пока не катят.

Вспомним: Горбачев пошел на отмену статьи конституции о руководящей роли КПСС (это как у нас отказаться от указов и декретов президента), а затем нашел в себе силы под занавес 1991 года отказаться от власти, чтобы не проливать кровь. Лукашенко заявлял, что готов защищать свою власть, «если надо — с оружием в руках, если надо — один».

Конечно, он тоже не хочет крови. А потому постарается держать страну в подмороженном состоянии. Так что на политические реформы надеяться не стоит. Да и в экономике преобразования будут половинчатыми, потому что боязно трогать старый базис.

Другое дело, что постиндустриальное общество — это действительно беспрецедентный вызов той системе, которую сконструировал первый белорусский президент с его аграрно-индустриальным мировоззрением советского типа (пятилетки, вал, селекторные совещания и пр.). И уже в нынешнем году мы, возможно, увидим характерные коллизии.

(скарочана)

Александр Класковский
«Белапан»

МЯСЦОВАЯ КАМПАНІЯ

ВЫБАРЫ ЯК СРОДАК ДАСЯГНЕНЬНЯ ДУШЭЎНАГА КАМФОРТУ

Сэнс выбараў, паводле Ярмошынай, — гэта забесьпячэньне псыхалягічнага камфорту выбарчых камісій. Легітымнасьць выбарчага працэсу — на другім пляне.

Пра тое, што ў краіне праходзіць выбарчая кампанія, ведаюць толькі моцна ангажаваныя ў палітыку людзі. Паводле старшыні Цэнтральнай выбарчай камісіі Лідзіі Ярмошынай, толькі пры абраньні дэпутатаў Менскага гарадзкога і Магілёўскага абласнога саветаў у кожнай выбарчай акрузе будзе альтэрнатыва. У іншых абласьцях пры выбары абласных саветаў шмат безальтэрнатыўных акругаў. У Гарадзенскай вобласьці такіх больш за палову. А ў саветах ніжэйшага роўню, казала Лідзія Ярмошына, у гэтым сэнсе справы яшчэ горшыя.

Усё менш кандыдатаў вылучае апазыцыя. Напрыклад, паводле падлікаў нашага журналіста Уладзімера Глода, партыя «Справядлівы сьвет» сёлета вылучыла 72 кандыдаты, у той час як на мінулых мясцовых выбарах у 2014 годзе — 119. Адпаведна, АГП — 78 і 110, Партыя БНФ — 15 і 35 чалавек.

Улады так доўга змагаліся з выбарамі, што нарэшце дасягнулі мэты. Мясцовыя выбары не цікавыя ні ўладзе, ні апазыцыі, ні грамадзтву. Але ўлады загадзя падрыхтаваліся да такога фіналу, яшчэ раней унёсшы зьмены ў выбарчае заканадаўства.

Ня ўсе, мусіць, ведаюць, што з 2013 году дзейнічае норма, паводле якой мясцовыя выбары праходзяць па мажарытарнай сыстэме аднаснай большасьці. Гэта значыць, толькі ў адзін тур — другі тур не прадугледжаны. Прычым парогу яўкі няма. Колькі б выбарцаў ні прыйшло на выбарчыя ўчасткі — лічыцца, што выбары адбыліся.

Ажыцьцявілася мара палітычнага кіраўніцтва: выбары можна праводзіць і бяз выбаршчыкаў

Цяпер ня трэба нацягваць яўку, гнаць людзей на датэрміновае галасаваньне, хадзіць па кватэрах са скрынямі. Ажыцьцявілася мара палітычнага кіраўніцтва: выбары можна праводзіць і бяз выбаршчыкаў, дакладней — зь іх мінімальнай колькасьцю. То бок калі з 1000 выбаршчыкаў у акрузе на ўчастку прыйдзе 10 чалавек, зь іх 3 прагаласуе за кандыдата А, а астатнія кандыдаты атрымаюць па 2 галасы, то пераможцам будзе абвешчаны А. Ад выбарчых камісій ня трэба вялікіх намаганьняў, каб атрымаць патрэбны вынік, іх работа моцна спрашчаецца.

Па звыклым сцэнары прайшло фармаваньне выбарчых камісій. Толькі адзінкі апазыцыянэраў трапілі ў іх. Прычым Лідзія Ярмошына вылучыла наконт гэтага дзіўную аргумэнтацыю. Здавалася б, беларускія выбары ўжо нічым ня могуць зьдзівіць. Аднак не. У інтэрвію часопісу Адміністрацыі прэзыдэнта «Беларуская думка» старшыня Цэнтравыбаркаму патлумачыла згаданую праблему так:

«Што тычыцца неўключэньня ў склады камісій прадстаўнікоў апазыцыі... Пры фармаваньні выбарчых камісій ацэньваецца ў першую чаргу здольнасьць прэтэндэнта працаваць у калектыве. Бо выбарчая камісія — калектыў, дзе выпінаньне сваёй палітычнай пазыцыі шкодзіць агульнай справе. Думаю, менавіта гэтая акалічнасьць улічвалася пры ўключэньні прадстаўнікоў апазыцыйных структур у выбарчыя камісіі».

Як мне падаецца, тут усё пастаўлена з ног на галаву. Дзеля чаго праводзяцца выбары? Ва ўсіх краінах сьвету — дзеля таго, каб забясьпечыць легітымнасьць уладаў. Самі выбаркамы — гэта сродак дасягненьня гэтай мэты. Прысутнасьць апазыцыі ў выбарчых камісіях — дадатковы фактар легітымізацыі.

А ў Беларусі ўсё наадварот. Сэнс выбараў, паводле Ярмошынай, — гэта забесьпячэньне псыхалягічнага камфорту выбарчых камісій. Легітымнасьць выбарчага працэсу — на другім пляне. Сродак ператвараецца ў самамэту. Дзеля таго, каб выбарчым камісіям было камфортна, ахвяруюць легітымнасьцю і самім выбарах, і створаных у выніку іх органаў улады — мясцовых саветаў.

Калі кіравацца такой лёгікай, то можна ісьці далей. Трэба правесьці выбары дзеля таго, каб забясьпечыць душэўны камфорт самой Лідзіі Міхайлаўны. Што для гэтага трэба рабіць? Каб апазыцыя сядзела ў бульбе і не высоўвалася? Ці каб не крытыкавала старшыню Цэнтравыбаркаму? У любым выпадку гэта новае слова ў беларускіх выбарчых тэхналёгіях.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

ТАКАЯ ПРАПАГАНДА

«З 1991 ГОДА НАША КРАІНА АКУПАВАНАЯ»

У інтэрнэт трапіла шакуючае ВІДЭА семінара для беларускіх ідэолагаў. Лектар расказвае пра масонаў і пра тое, што здарыцца з дзяўчатамі, якія агаляюць жывот. А таксама адпраўляе на сайт пра «глабальны надыўдзейскі прэдыктар».

Увагу «Нашай Нівы» прыцягнуў выкладчык Інстытута бізнэсу Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Андрэй Іваноў — улетку ён атрымаў ухвальную грамату ад «міністра моладзі ДНР».

Калі мы шчыльней зацікавіліся гэтым чалавекам, то выявілі, што ў БДУ ён не працуе ад верасня 2017 года: па словах жонкі, перайшоў на работу ў дзяржаўнае таварыства «Веды», якое мае задачай «удзел у ідэалагічнай рабоце дзяржаўных органаў».

З самім Івановым мы звязацца не змаглі, але ягоная жонка сказала, што муж цяпер чытае лекцыі па ідэалогіі для работнікаў райвыканкамаў і аблвыканкамаў.

Што за лекцыі можа чытаць беларускім чыноўнікам аматар «ДНР»? Пабачыць тыповы ўзор такой лекцыі для гарадскіх ідэалагічных работнікаў прадпрыемстваў, устаноў адукацыі і сілавых органаў можна на Ютубе. Справа адбывалася ў Нясвіжы ў 2015 годзе, але, мяркуючы па запісах Іванова ў сацыяльных сетках, яго погляды з таго часу не змяніліся.

Пачынаецца семінар для ідэолагаў з заявы, што сёння Беларусь жыве ва ўмовах вайны, «якая яшчэ больш выродлівая, чым тая, калі фашысты палілі вёскі». Дык хто ж з кім вае? Спікер спачатку сыпле безасабовымі дзеясловамі накшталт «генацыд ажыццяўляецца», «кантроль праводзіцца», але ўрэшце зрывае маскі, называючы ворагаў — гэта ЗША, Брытанія, іншыя краіны Еўропы. У пацвярджэнне Іваноў перакладае надпіс на даляравай купюры з латыні: «Сусветны парадак назаўсёды». «Яны спрабуюць утрымаць гэты парадак, але не могуць! Не ведаюць, што рабіць: Ісламскую дзяржаву стварылі, наркатрафік з Афганістана пусцілі праз нашую тэрыторыю, у Еўропе пастановачныя тэракты, на Данбасе вайну запусцілі. А не не атрымліваецца», — адзначае ён.

"Мы заўсёды былі разам — вялікая краіна, потым нас падзялілі і спрабуюць даказаць, што кожны сам за сябе. Нас так перадзяўбуць, як арэшкі. Таму сёння пытанне вельмі сур'ёзнае: дзе мы бачым сваю будучыню? Яе мы мусім бачыць у гістарычным мінулым», — вучыць Іваноў ідэолагаў…

Праваобраз ідэальнага грамадства і эканомікі, паводле Іванова, быў пабудаваны пры Сталіне. Гэтым яго адбудзецца? Яна ўпадзе, правільна! А нам эканамісты са ступенямі кажуць: „Нельга грошы друкаваць, толькі ў доўг браць можна". А гэта залежнасць краіны ад знешняга эмісійнага цэнтра, гэта каланіялізм! Навошта мы гэта робім? Калі гэтыя ісціны ведаюць мае школьнікі, мае студэнты нават! Чаму мы сёння не ўкладваем свае ўласныя рублі, ні ад каго не залежачы?»…

Часам Іваноў перарывае сваё выкрыццё сусветнай змовы для інфармавання пра іншыя важныя тэмы. Ад яго ідэолагі даведаліся, што дзяўчыне нельга агаляць жывот — «народзяцца вырадкі». «Каб аднавіць свой біяпалярны энергаабмен пасля келіха віна, трэба інтэлектуальна працаваць тры гады», — тлумачыць Іваноў. «Японскія тэхналогіі спісаныя з савецкіх часопісаў для моладзі», — працягвае ён. «Якія, нафіг, у Еўропе каштоўнасці? Там пустэча», — задаецца рытарычным пытаннем лектар і падсумоўвае, што «з 1991 года краіна

Паўтарагадзінная прамова лектара насычаная псеўдагістарычнымі байкамі, антынавуковымі сцверджаннямі і месцамі мяжуе з экстрэмізмам.

веданне эканомікі не абмяжоўваецца — ён дэманструе яго ідэолагам на ўзоры з роварамі. «Давайце ўявім сітуацыю, — кажа ён. — У Нясвіжы стаіць камбінат, які не можа выпусціць тую колькасць ровараў, якая патрэбна вам і вашым гасцям — ну не атрымліваецца! Не хапае магутнасці! Што будзем рабіць? А давайце надрукуем беларускіх рублёў — я вам прапаную — на іх купім цэмент у нас жа, у Касцюковічах! У нас ёсць рабочыя рукі, ёсць зямля пад Нясвіжам. І пабудуем новае прадпрыемства! На свае ж, надрукаваныя грошы! І выпусцім больш ровараў! Што з цаной акупаваная ... Яны чакаюць, калі можна будзе нанесці вырашальны ўдар».

Іваноў папярэджвае, што прысутныя мужчыны павінны быць гатовыя надзець камуфляж і ўзяць у рукі аўтаматы. Не абыходзіцца без згадак пра сіянізм і «Святую Русь», сакральнае значэнне рускай мовы ў пабудове рускай цывілізацыі. «Вы павінны чытаць гэтыя лекцыі кожны дзень! На тых прадпрыемствах, якія вам даступны, ва ўсіх сацыяльных сетках. Жонка мужу хай чытае», — звяртаецца ён да ідэолагаў і абяцае падказаць «сайты з кніжкамі, дзе можна пачытаць больш падрабязна».

Асабліва іранічна выглядаюць высновы з вуснаў гэтага лектара: «Чалавек знешне застаецца такім жа, але інфармацыйны стан мяняецца. Наглядзеўся ўсялякіх карцінак, яму сказалі, што там — вораг, і ён пачынае верыць. Так мяняецца лінія паводзін цэлага народа. А калі гадуецца цэлае пакаленне ва ўмовах нянавісці, то яшчэ пакаленне трэба, каб гэта змяніць. І вы ўяўляеце, на якім узроўні цяпер праблемы ў нашых еўрапейскіх суседзяў? Колькі ім пакаленняў трэба?».

Пасля фінальнага слова і апошняй рэкламы становіцца ясна, чым натхняецца Іваноў — ён актыўна піярыць расійскі рух «КОБ» і беларускага "навукоўца" Нікіценку. Нікіценка фігураваў у нашым рэпартажы пра чарнасоценскую канферэнцыю ў Мінску. Але што такое «КОБ», які раіць ідэолагам Іваноў? «КОБ» перакладаецца як «Канцэпцыя грамадскай бяспекі». Прыхільнікі гэтай тэорыі вераць у існаванне «глабальнага надыўдзейскага прэдыктара», створанага 3500 год таму 22 старажытнаегіпецкімі «жрацамі-іерафантамі», які кіруе, у тым ліку, і «Сусветным масонскім урадам».

Адметна, што шэраг кніг «КОБа» прызнаныя ў Расіі экстрэмісцкімі. На сайце, які Іваноў раіць пачытаць ідэолагам, можна знайсці кнігі з назвамі "Яўрэйскі фашызм", «Старажытнаегіпецкія карані сусветных бедаў», «Майстар і Маргарыта: гімн дэманізму».

Сваю датычнасць да руху «КОБ» Іваноў не хавае і ўсяляк згадвае пра сяброўства ў гэтай секцы ў сваіх сацыяльных сетках.

(скарочана)

Арцём Гарбацэвіч
"Наша Ніва"

СПРАВЫ ЦАРКВЫ

ЗА ЧТО ЦЕРКОВЬ ОТКАЗАЛАСЬ ОТПЕТЬ ГОДОВАЛОГО МАЛЬЧИКА

31 декабря 2017 года в городе Запорожье 39-летний мужчина упал прямо на годовалого мальчика, которого папа провозил в коляске под окном многоэтажки. Самоубийца погиб, мальчик тоже... Этот случай остался бы рядовой трагедией, если бы не последовавшие события.

Когда спустя несколько дней обезумевшие от горя родители повезли хоронить малыша, священник Евгений Молчанов, принадлежащий к УПЦ Московского патриархата, отказался отпеть младенца. «Ребенок — некрещеный, а церковь — незаконная», — объяснил ошеломленным родителям священнослужитель религии добра, прощения и любви.

Начальник священника — Лука, митрополит Запорожский и Мелитопольский, одобрил поведение своего подчиненного.

«Если бы он нарушил канон, он бы понес ответственность перед Богом», — заявил Лука.

А немного погодя, разъяснил: «Господь за такие поступки наказывает до седьмого колена».

Между тем далеко не все на Украине одобряют безмятежную уверенность митрополита Луки и его подчиненных в том, что Господу было угодно смачно харкнуть в душу родителям погибшего младенца и напомнить им — в этот самый страшный в их жизни момент, — что их дитятко отправится в ад, ибо не было крещено в единственном месте, которое обладает утвержденной самим Господом монополией на выписывание пропусков в рай.

По всей Украине началась акция: люди несут к церквям, подчиняющимся Московскому патриархату, детские игрушки со словами: «Дитя не виновато». Начались уже и стычки: в воскресенье люди в масках профессионально избили двух волонтеров, принесших такую куклу к запорожскому храму Петра и Февронии.

Если следовать логике митрополита Луки, эти громилы были, вероятно, ангелы Божии, специально посланные с небес, чтобы покарать безумцев, выступающих против Московского патриархата, а маски они надели, чтобы сияние их лиц не ослепило прохожих.

То, что случилось, на самом деле рано или поздно должно было случиться. «У меня двое детей, и один крещен в Московском патриархате, а другой — в Киевском. Когда я прихожу в храм и подаю записочку „за здравие", меня всегда спрашивают, в каком приходе крещены дети. За того, что крещен в Киевском, служить отказываются», — объяснила мне киевская приятельница.

Московский патриархат на Украине постоянно напоминает urbi et orbi, что он единственный правообладатель на мирное учение Господа нашего Иисуса Христа, велевшего любить своих врагов и бдительно разоблачать еретиков.

В Почаевской лавре Тернопольской области прямо на дверях Лавры висит наглядный тому пример: картина под названием «Древо Христианской Церкви» с отсеченными и извергнутыми из нее еретическими ветвями, включая католиков, лютеран, адвентистов седьмого дня и, разумеется, преданный анафеме Киевский патриархат. Всем этим срамоимцам доступ на территорию Лавры мира, прощения и любви, видимо, запрещен.

К еретикам относятся, видимо, даже добровольцы АТО. Многие «московские» священники отказываются их отпевать, мотивируя это тем, что те участвовали в «братоубийственной войне». Это замечательное миролюбие выглядело бы куда более искренним, если бы в Донецкой Святогорской лавре еще в самом начале АТО не накрыли целую банду с оружием и если бы не под эгидой Московского патриархата перед самой «братоубийственной войной» по Украине путешествовали бы «Дары волхвов», начальником охраны при которых состоял никто иной, как Игорь Гиркин, он же Стрелков.

Кстати, никто не слышал, чтобы священники московского подчинения отказались отпевать участников «братоубийственной войны» с другой стороны. Использование церкви в политических целях старо, как само христианство. Как и компартия, церковь всегда колебалась вместе с линией властей предержащих.

С самого своего появления эта религия мира, добра и любви обладала исключительной способностью делиться на фракции, каждая из которых кляла другие, называя их еретиками. И далеко не всегда причиной ссоры с еретиками становились чисто теоретические разногласия. Порой наоборот — шкурные интересы и личные распри становились причиной теологических расхождений. Христианам было предписано любить врагов, но им же было предписано проклинать еретиков, и поэтому все внутренние враги мылом или катанием объявлялись еретиками.

Но одно дело в истории, другое дело — сейчас. И тут как бы не нарваться. Российское телевидение рассказало о мальчике, которого «укры» якобы распяли на доске объявлений. Что оказалось ложью. А церковь Московского патриархата отказалась отпеть годовалого мальчика. И это правда.

Юлия Латынина

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сененская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 16.01.2018 у 16.45
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.